

10.8.2026

Dnro 1820/03.04.04.04.10/2026

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja [REDACTED] Lahti

Päätös, josta valitetaan

Lahden kaupunginhallituksen päätös 1.6.2026 § 170

Asian käsittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallitus on 4.5.2026 (§ 118) hyväksynyt Lahden kaupungin luonnonsuojeluohjelman 2030 ja päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto merkitsee luonnonsuojeluohjelman tiedoksi.

Päätöksen perustelujen mukaan luonnonsuojeluohjelmassa on priorisoitu suojeltavat kohteet ja asetettu ne toteutusjärjestykseen. Luonnonsuojeluohjelmassa on esitetty kaupungin maille yhteensä 33 uutta luonnonsuojelu-aluetta. Kohteiden suojelusta laaditaan erilliset kunnalliset suojelupäätökset ja suojeluhakemukset Lupa- ja valvontavirastolle, missä yhteydessä täsmennetään kohteiden tarkat rajaukset ja kunkin kohteen suojelumääräykset.

[REDACTED] on hakenut päätökseen oikaisua.

Kaupunginhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

[REDACTED] on vaatinut kaupunginhallituksen päätösten kumoamista, luonnonsuojeluohjelman hyväksymistä koskevan päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä ja Lahden kaupungin velvoittamista korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa 300 euroa laillisine viivästyskorkoineen.

Valituksen perusteena on esitetty muun ohella, että luonnonsuojeluohjelmaan sisältyvät päätökset luonnonsuojelualueista ovat maankäyttöä ohjaavia

päätöksiä, joita koskevaa toimivaltaa ei voi siirtää valtuustolta kaupunginhallitukselle. Luonnonsuojeluohjelma on kaupungin strateginen asiakirja, joka vaikuttaa kaupungin maankäyttöön ja ympäristöön sekä kaupungin talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus poistaa kaupunginhallituksen päätökseen 4.5.2026 § 118 liitetyn oikaisuvaatimusohjeen sekä kumoo ja poistaa kaupunginhallituksen oikaisuvaatimukseen antaman päätöksen. [REDACTED] valitusta ei tutkita.

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Valituksen jäätyä tutkimatta lausuminen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallituksen hyväksymän luonnonsuojeluohjelman luvussa 1 on todettu muun ohella, että luonnonsuojeluohjelmaan on koottu tärkeimmät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla kaupunki voi turvata luonnon monimuotoisuutta. Ohjelmassa esitetään luontokohteita, joiden suojeleminen takaa osaltaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ohjelman tavoitteena on keskittyä luonnonsuojeluverkoston laajentamiseen. Tämä tarkoittaa, että esitetyistä alueista on tarkoitus perustaa lakisääteinen luonnonsuojelualue, mikäli Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että alueella on riittävät luontoarvot. Luonnonsuojeluohjelman luvussa 3 on todettu, että luonnonsuojeluohjelma ohjaa kaupungin työtä luonnonsuojelualueiden perustamisesitysten laadinnassa sekä hoidon ja käytön suunnittelussa. Luonnonsuojeluohjelman luvussa 5.2 on todettu, että Lahden ympäristöpalvelut laatii kullekin luonnonsuojelualueena toteutettavalle kohteelle rauhoitusesityksen yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Kaupungin päätös suojelusta, suojeluhakemus ja sen liitteenä mahdollisesti oleva hoito- ja käyttösuunnitelma toimitetaan Lupa- ja valvontavirastolle, joka tekee lopullisen päätöksen suojelualueen rajoista ja sallituista sekä kielletyistä toimenpiteistä. Ennen Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojelualueen perustamispäätöstä alueiden rajat ovat ohjeellisia.

Kaupunginhallitus ei ole luonnonsuojeluohjelman hyväksyessään sitovasti päättänyt luonnonsuojelualueiden perustamisesta tai edes niiden perustamista koskevan hakemuksen tekemisestä Lupa- ja valvontavirastolle, vaan edellä esitetyn perusteella kutakin aluetta koskevan hakemuksen tekemisestä päätetään myöhemmin erikseen. Kaupunginhallituksen päätöksessä on siten ollut kyse lähinnä myöhemmän päätöksenteon valmistelua ohjaavasta periaatepäätöksestä, joka koskee kuntalain 136 §:ssä tarkoitetulla tavalla vain valmistelua. Tuollaisesta päätöksestä ei mainitun lainkohdan mukaan saa tehdä

oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta. Kaupunginhallituksen olisi siten tullut jättää [REDACTED] oikaisuvaatimus tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

Asian laatu ja hallinto-oikeuden lopputulos huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että [REDACTED] joutuu vastaamaan itse oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainittu
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti ja 95 § 1 ja 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Vilma Lehmonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Liisamaija Kangas ja Vilma Lehmonen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös maksutta

[REDACTED]
sähköpostitse

Maksuttomuus perustuu tuomioistuinmaksulain 7 §:n 2 momenttiin.

Jäljennös maksutta

Lahden kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
sähköpostitse

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun kunnan tai kuntayhtymän viranomainen on julkaissut ilmoituksen päätöksestä yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi

Kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalta tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiantipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)